

AVIZ

referitor la proiectul de Lege pentru ratificarea Acordului de împrumut (Proiect privind școli mai sigure, incluzive și sustenabile) dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, semnat la București la 6 mai 2021

Analizând proiectul de Lege pentru ratificarea Acordului de împrumut (Proiect privind școli mai sigure, incluzive și sustenabile) dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, semnat la București la 6 mai 2021, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.274 din 13.08.2021 și înregistrat la Consiliul Legislativ cu nr.D711 din 13.08.2021,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și al art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,
Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observații și propuneri:

1. Proiectul de lege are ca obiect de reglementare ratificarea Acordului de împrumut (Proiect privind școli mai sigure, incluzive și sustenabile în România) dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, semnat la București la 6 mai 2021.

Prin conținutul său normativ, proiectul de lege face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea prevederilor art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Camera Deputaților.

2. Menționăm faptul că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se poate pronunța asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

**CONFORM CU
ORIGINALUL**

3. Din punct de vedere al constituționalității, semnalăm faptul că, la **art.4**, textul cuprinde o terminologie improprie, fiind susceptibil de a atrage încălcarea art.1 alin.(5) din Constituție, întrucât echivalează unitățile de învățământ cu imobilele în care acestea își desfășoară activitatea. Din textul propus, precum și din Acordul anexat rezultă că, în fapt, se preconizează darea în administrarea Ministerului Educației a clădirilor și a terenurilor aferente acestora, în care își desfășoară activitatea unitățile de învățământ preuniversitar de stat, în vederea efectuării unor lucrări de reabilitare, reconstruire, modernizare și dotare.

Referitor la regimul juridic al acestor bunuri imobile, menționăm că, potrivit **art.112 alin.(2) din Legea educației naționale nr.1/2011**, cu modificările și completările ulterioare, „Terenurile și clădirile unităților de educație timpurie, de învățământ preșcolar, școlilor primare, gimnaziale și liceale, inclusiv ale celorlalte niveluri de învățământ din cadrul acestora, înființate de stat, **fac parte din domeniul public local și sunt administrate de către consiliile locale**. Celelalte componente ale bazei materiale sunt de drept proprietatea acestora și sunt administrate de către consiliile de administrație, conform legislației în vigoare.”, iar potrivit **alin.(9)** al aceluiași articol „Înțelesul sintagmei «**celelalte componente ale bazei materiale**», prevăzută la alin. (2)-(4), cuprinde bunuri imobile și mobile afectate în mod direct și special funcționării învățământului, ca serviciu public, pentru satisfacerea interesului general, astfel: spații pentru procesul de învățământ, mijloace de învățământ, bunuri mobile dobândite în urma implementării de proiecte, cu finanțare rambursabilă sau nerambursabilă, biblioteci, ateliere școlare, ferme didactice, terenuri agricole, cămine, internate, cantine, cluburi ale elevilor, case ale corpului didactic; tabere școlare; baze și complexuri cultural-sportive; edituri și tipografii; unități de microproducție; palate și case ale copiilor și elevilor; spații cu destinația de locuință; orice alt obiect ce intră în patrimoniul destinat învățământului și salariaților din învățământul preuniversitar. Aceste componente ale bazei materiale sunt inalienabile, insesizabile și imprescriptibile pe toată durata utilizării în sistemul de învățământ.”

Întrucât textul se referă, în mod greșit, la darea în administrare a **unităților de învățământ preuniversitar de stat**, nu este clar dacă sunt avute în vedere și „celelalte componente ale bazei materiale”, așa cum sunt definite mai sus, caz în care ar fi trebuit să se țină cont de

diferența de regim juridic între cele două categorii de bunuri prevăzute de art.112 alin.(2) din Legea nr.1/2011.

Pe de altă parte, **dreptul de administrare**, ca drept real corespunzător dreptului de proprietate publică, „se constituie prin hotărâre a Guvernului, a consiliului județean sau, după caz, a **consiliului local**”, potrivit **art.867 alin.(1) din Codul Civil**.

Referitor la constituirea dreptului de administrare în favoarea Ministerului Educației asupra unor bunuri aparținând domeniului public al unităților administrativ-teritoriale, apreciem că, în lipsa unor raporturi de subordonare între titularul dreptului de proprietate și titularul dreptului de administrare, aceasta este incompatibilă cu regimul juridic al dreptului real de administrare. În acest sens, apreciem că sunt aplicabile *mutatis mutandis* considerentele reținute de Curtea Constituțională în **Decizia nr.1/2014**. Astfel, Curtea a statuat prin decizia menționată că o măsură legislativă prin care statul păstrează dreptul de proprietate și conferă dreptul de administrare unei autorități a administrației publice locale, „*nu este compatibilă cu regimul juridic al dreptului real de administrare, (...) care presupune constituirea acestuia prin acte juridice de drept administrativ, în cadrul unor raporturi de subordonare*”.

Față de cele de mai sus, apreciem că soluția legislativă preconizată pentru art.4 nu poate fi promovată în forma propusă.

4. Sub rezerva celor de mai sus, la actuala formă a proiectului, formulăm următoarele propuneri și observații:

4.1. La titlu, pentru redarea denumirii integrale a înțelegerii internaționale conform exigențelor de tehnică legislativă, expresia „Proiect privind școli mai sigure, incluzive și sustenabile” se va completa, astfel: „Proiect privind școli mai sigure, incluzive și sustenabile în România”.

Observația este valabilă, în mod similar, și pentru **art.1**.

4.2. La partea dispozitivă, ca observație generală privind structura acesteia, pentru succesiunea logică a reglementării, recomandăm ca actualul art.4 să fie renumerotat ca art.3 și actualul art.3 să fie renumerotat ca art.4. Prin această inversare, se va evita intercalarea de norme generale referitoare la implementarea proiectului printre dispozițiile cu caracter financiar specifice mecanismului de plată.

4.3. La art.2 alin.(1), pentru unitate terminologică, recomandăm inițiatorilor proiectului de lege să înlocuiască denumirea „Unitatea de Implementare a Proiectului privind Modernizarea Rețelei Școlare și

Universitare” cu denumirea „Unitatea de Management al Proiectelor pentru Modernizarea Rețelei Școlare și Universitare”, care figurează *expressis verbis* în Structura organizatorică actuală a Ministerului Educației¹.

Totodată, în textul Acordului de împrumut, se face vorbire de **Unitatea de Management a Proiectului (UMP)** definită la pct.16 din Definițiile cuprinse în Anexa la Acordul de împrumut.

4.4. Pentru un plus de rigoare în exprimare, sugerăm ca expresia „refinanțării datoriei publice” din cuprinsul **art.5**, să fie redată sub forma „**de refinanțare a datoriei publice**”.

4.5. La **art.6**, pentru un spor de precizie, în acord cu prevederile art.50 din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, recomandăm evitarea folosirii sintagmei „conform legislației în vigoare privind datoria publică” și înlocuirea acesteia prin trimiterea la dispozițiile concrete vizate, cu indicarea actului sau a actelor normative, în care acestea se regăsesc. În acest sens, ca exemplu, precizăm că, la art.5, se face trimitere directă la prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr.64/2007 privind datoria publică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.109/2008, cu modificările și completările ulterioare.

4.6. Pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, pe ultima pagină a Acordului tradus în limba română, trebuia să se găsească sintagma „Traducere autorizată din limba engleză”, și nu „Traducere autorizată **în conformitate cu originalul din limba engleză**”.

Din aceleași considerente, întrucât o Anexă nenumărată nu poate succede, în mod logic, unei Anexe 3, sugerăm revederea traducerii documentului marcat ca **Anexa** prin găsirea altui echivalent specific limbii române pentru termenul „Appendix” folosit în limba engleză.

PREȘEDINTE

Florin IORDACHE

București
Nr.667/17.08.2021

¹ A se vedea în acest Structura organizatorică a Ministerului Educației cuprinsă în Anexa nr.1 la Hotărârea Guvernului nr.369/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației cu modificările ulterioare.